

BAKKER VAN DEN AKKER

(Bäckermeister Striezl)

Blijspel in drie bedrijven

door

ULLA KLING

vertaling

Huib Drukker

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **BAKKER VAN DEN AKKER - BÄCKERMEISTER STRIEZL** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **ULLA KLING** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2004 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **9** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Gerben - bakker in hart en nieren, strijdbaar en niet van plan zich de kaas van het brood te laten halen; 35 tot 40 jaar

Erna - zijn echtgenote, die hem door dik en dun terzijde staat en danig trots op 'm is; ongeveer van dezelfde jaargang

Barnie - bakkersleerling; in feite 'n brutale donder, maar wel eentje van het soort, waarop je moeilijk kwaad kunt worden; gaat voor zijn baas door het vuur en wordt niet geplaagd door gemis aan eigendunk

Aaltje - lief en charmant verkoopstertje, dat, net als Barnie, ook zo'n beetje lid van de familie is

Gitsels - een omhooggevalen kakmadam; ze heeft het bijzonder goed met zichzelf getroffen en laat dat blijken ook

Dols - eigengereide burgemeester; geen tegenspraak duldend, want zijn wil is wet; maar hij heeft buiten de waard, pardon, buiten Gerben gerekend

Cloos - journaliste van professie, die haar pappenheimers kent en niet zo vlug op 'n dwaalspoor is te brengen

Jaspers - plichtsgetrouw vertegenwoordiger van de bakkersbond en eigenlijk toch wel uit het goede hout gesneden

Simons - een huisarts volgens het boekje en blij toe, als hij af en toe ook eens iets anders dan kwalijke ziekten kan constateren

De rollen van Jaspers en Simons kunnen heel gemakkelijk door een en dezelfde acteur gespeeld worden.

DECOR:

Het stuk speelt in een doorsnee huiskamer, er zijn geen tussentijdse decorveranderingen nodig en de toestand wordt beschreven, gezien vanuit de zaal. In de korte kant links is een raam, dat naar buiten geopend moet kunnen worden. In de korte kant rechts achter 'n deur, die in de tekst de buitendeur genoemd wordt, en rechts voren 'n deur, die in de tekst wordt aangeduid als slaapkamer. In de brede achterwand is een open doorgang, ongeveer ter grootte van 'n dubbele deur. Links voert die naar de bakkerij, rechts naar de winkel. Als deze benut wordt, is dat in de tekst aangegeven met: op of af via doorgang, links, of: op of af via doorgang, rechts. De inrichting van de kamer kan naar eigen goeddunken, afgestemd op de mogelijkheden ter plekke.

EERSTE BEDRIJF

Barnie via doorgang van links naar rechts, met grote mand vol broodjes.

Gerben: (*'n seconde later achter hem aan*) ...toch te gek, wat jij hier paraat maakt! (*onzichtbaar*) Zoiets hebben we hier nog nooit verkocht! (*even later met Barnie, hem aan 'n oor meetrekkend, het toneel op*) Erna, nu laat ik jou eens raden... (*ziet, dat ze er niet is, tot Barnie*) Ben je dan werkelijk voor niets te gebruiken? Achterlijk rund!

Barnie: Auwa, baas, laat me los! U weet toch, dat het verboden is zich aan 'n leerling te vergrijpen! En aan de oren trekken mag al helemáál niet!

Gerben: Ik moest ze je van je stomme kop rukken, alle twee! Jij ontielijke klungelaar!

Barnie: Auwaaa! Nu heeft het toch wel lang genoeg geduurd, dacht ik zo!

Gerben: (*hem loslatend*) En nog brutaal worden ook! Waar zat je weer met je hersens?

Barnie: (*z'n oor wrijvend*) Nergens, baas, nergens!

Gerben: Dat kan ook niet anders! (*geeft het met 'n gespreide hand aan*) Zulke hompen van broodjes heeft meneer gemaakt! Als ze die in 'n restaurant moeten gebruiken voor het serveren van 'n broodje kaas, zijn ze er 'n halve Edammer aan kwijt! Wil je ons allemaal aan de bedelstaf brengen?

Barnie: Wat 'n heisa om zo'n klein beetje teveel deeg! Toe nou baas!

Gerben: 'n Beetje deeg? Op tweehonderd broodjes is dat (*geeft het met z'n handen aan*) zo'n klomp! En dan schuift de druiloor de hele handel ook nog zo de oven in!

Barnie: Waarin had ik 'm dan anders moeten schuiven?

Gerben: Vraag niet zo stom! Je had moeten wachten, totdat ik er was! Hadden we de hele zaak bij elkaar gegooid en waren opnieuw begonnen!

Barnie: O ja, en dan zou ik ze weer op m'n donder hebben gekregen, omdat ik niets gedaan had. Hoe je 't hier ook doet, goed is 't nooit!

Gerben: (*honend*) Och, nu gaat meneer nog praatjes krijgen ook! Zou ik me misschien nog bij je moeten verontschuldigen?

Barnie: (*nonchalant*) Als u daar behoefte aan hebt. Mij maakt 't niets uit.

Gerben: (*haalt uit*) Zeg vriend, je speelt met je leven! Als zo meteen per ongeluk m'n hand uitschiet, heb je pech!

Barnie: Ziet u, baas, en mij is precies hetzelfde gebeurd met die broodjes. Mijn hand is ook per ongeluk uitgeschoten.

Gerben: (*schreeuwt*) Maar toch geen tweehonderd keer!

Barnie: (*af via doorgang, links*) Jeetje zeg, 'n leerling is ook maar 'n mens!

Gerben: (*met volume*) Zou je dat jong nou niet! Zo brutaal als de beul! Maar die zal hier niet oud worden!

Erna: (*op uit slaapkamer*) Wat loop je toch weer te schreeuwen zeg? Wat moeten de mensen in de winkel wel niet denken?

Gerben: Zou je ook niet! Dat ezelsveulen is voor niets te gebruiken!

Erna: Dan zal ik gemakshalve maar aannemen, dat je het over Barnie hebt.

Gerben: (*nors*) Wie anders?

Erna: Wat heeft hij dan nu weer uitgevreten?

Gerben: Je zult 't niet willen geloven, maar we hebben net tweehonderd broodjes uit de oven gehaald, (*geeft het met z'n handen aan*) zulke, zeg ik je! Zulke! Wel 'n kwart pond per stuk!

Erna: Lieve hemel! En wat moet je daar nu mee?

Gerben: Verkopen natuurlijk! Wat willen we anders? Maar je kunt er niet méér voor vragen! De klanten zijn gewend twintig cent voor 'n broodje te betalen. Daar kun je nu niet zomaar 'n halve euro of nog meer van maken! Ik kon dat jong wel wat doen!

Erna: (*hoofdschuddend*) Als 't nou nog de eerste keer was. Maar hij heeft ondertussen al zo vaak broodjes gemaakt, dat je nu toch wel zou mogen aannemen, dat hij 't onderhand moet weten!

Gerben: Natuurlijk weet hij 't! Maar hij is er niet met z'n hersens bij! Loopt maar wat te dromen! Als hij niet de zoon van m'n beste vriend was, had ik 'm er allang uitgegoid!

Erna: (*kalmerend*) Zeker, Gerben, maar anderzijds: zó'n kapitaal is 't nu ook weer niet. Peanuts eigenlijk.

Gerben: Och, 't gaat me ook niet zozeer om het geld, maar veel meer om het feit, dat die slampamper rechtop loopt te slapen!

Erna: Ja ja, rustig nu maar. Ik zal 't er straks nog wel eens met 'm over hebben. En dan zullen de broodjes morgen beslist weer hun normale afmetingen hebben.

Gerben: Daar zou ik maar niet al te vast op vertrouwen, want die klojo heeft iedere dag een andere verrassing voor je in petto.

Aaltje: (*op via doorgang, rechts*) Meneer, ik zou graag willen weten, wat we met die monsters van broodjes moeten.

Gerben: Verkopen natuurlijk!

Aaltje: Dat begrijp ik. Maar ik bedoelde eigenlijk te vragen, wat ze moeten kosten.

Gerben: (*geërgerd*) De normale prijs!

Aaltje: Voor zulke joekels? Daar zullen de klanten mee in hun schik zijn!

Gerben: (*opgewonden*) Bespaar me je commentaar en maak, dat je in de winkel komt!

Aaltje: (*af via doorgang, rechts*) Nou nou.

Erna: Hoef je je nog niet op Aaltje af te reageren. Zij kan het ook niet helpen.

Gerben: (*nors*) Dat weet ikzelf ook wel. Maar als ik woedend ben, ken ik mezelf niet meer! (*naar doorgang*) Nou ja, laat ik maar weer aan 't werk gaan.

Erna: Gerben, kom nog eens even.

Gerben: (*terug*) Waarom? Is er nog iets?

Erna: (*geeft hem 'n kusje*) Zo, 'n klein pleistertje op de wonde.

Gerben: (*nu heel beminlijk*) Mijn Erna'tje heeft altijd heerlijke pleistertjes bij de hand. (*tikje tegen d'r wang, dan af via doorgang, links*)

Erna: (*in de kamer bezig, vrolijk*) Zo langzamerhand weet ik wel wat ik doen moet om 'm weer goedgehumeurd te krijgen. Manskerels! In feite zijn 't net kleine kinderen.

Gitsels: (*op via doorgang, rechts*) Hallo, mevrouw van den Akker. Ik ben zo brutaal geweest even door de gang te komen. Ik was in de winkel en dacht, nu moet je toch eens vlug even gedag gaan zeggen. Men ziet u immers niet meer zo vaak voren.

Erna: Nou ja, mevrouw Gitsels, dat klopt natuurlijk wel. Maar u moet niet vergeten, ik heb ook nog m'n huishouden te doen. En Aaltje is er immers voor de winkel.

Gitsels: Zeker, dat begrijp ik. Maar zo af en toe wil men toch ook nog wel eens de bazin zelf zien, nietwaar. Uw man verstopt zich sowieso steeds in de bakkerij.

Erna: Dat zal hij toch ook wel moeten, anders zou u niet elke morgen uw ovenverse broodjes kunnen krijgen.

Gitsels: Apropos broodjes! Die u vandaag hebt, zijn wel héél bijzonder zeg! Ik vraag me af, hoe u ze voor dat geld kunt maken. En ik zal ook meteen aan al m'n kennissen vertellen, wat voor prachtexemplaren tegenwoordig bij u over de toonbank gaan!

Erna: Nee, doet u dat alstublieft niet! Morgen zijn ze weer normaal!

Gitsels: Aha, dan is dit slechts 'n eenmalige actie?

Erna: Eh, ja, zo zou men het kunnen noemen.

Gitsels: Ach zo, nu begrijp ik 't. U wilt op die manier de kooplust stimuleren. Laat de omzet zeker te wensen over, neem ik aan? Ja ja, we hebben het tegenwoordig allemaal niet gemakkelijk. Mijn man klaagt ook steen en been. Vroeger zat de wachtkamer bij ons iedere dag barstens vol, maar dat is tegenwoordig wel even anders. Mijn man zegt, dat de mensen vandaag de dag veel te gezond zijn. En als

hen al eens iets mankeert, zijn de medicamenten zó goed, dat ze al na 'n paar dagen weer genezen zijn. Ik zeg u, mevrouw van den Akker, ook 'n huisarts kan heden ten dagen z'n lol wel op.

Erna: *(ogen ten hemel)* Ja ja, zo ziet u maar weer.

Gitsels: Niettemin vraag ik me af, of de mensen voor 'n actie als die van u, begrip zullen hebben. Ik bedoel, op dat soort dingen gaat men zich immers instellen.

Erna: Wij zullen onze klanten dienaangaande wel voldoende inlichten. *(men ziet Barnie via de doorgang van links naar rechts gaan en even later weer terugkomen met de lege mand)*

Gitsels: Maar als ik niet toevallig was binnengekomen, had u "mij" niet ingelicht en had ik verwacht morgen weer dezelfde formidabele broodjes te krijgen. Dat kan toch eigenlijk niet, zegt u nou zelf.

Erna: Ja eh, dan mijn verontschuldiging. *(nu geïrriteerd)* Ofschoon ik me afvraag, waarom ik me eigenlijk moet verontschuldigen. U hebt uiteindelijk broodjes, die gemakkelijk 'n halve euro of meer waard zijn, gekregen voor twintig cent. En neemt, u me niet kwalijk, mevrouw Gitsels, maar ik moet nu weer aan m'n werk!

Gitsels: Och kom, weest u nou toch niet meteen beledigd! Ik en mijn man zijn uiteindelijk al jaren vaste klant bij u.

Erna: Dat is waar. U koopt al drie jaar lang elke morgen twee verse broodjes bij ons. En vandaag waarschijnlijk maar één. Wij zouden niet weten wat zonder u aan te vangen.

Gitsels: Hoe moet ik dat opvatten?

Erna: Precies zoals ik 't gezegd heb. *(de deur naar buiten openhoudend, vriendelijk, maar beslist)* Alstublieft, mevrouw Gitsels.

Gitsels: *(beledigd)* Dank u, ik vind de weg wel. *(ruist, met neus in de wind, langs haar heen af)*

Erna: Kale neet! Die kakmadam is gestraft met inbeelding. Denkt zeker, dat ze de keizerin van China is!

Barnie: *(op via doorgang, links)* Goedemorgen, mevrouw, hier ben ik.

Erna: Ja, dat zie ik. En?

Barnie: De baas zei, dat ik me bij u moest melden.

Erna: Och ja, dat is waar ook! *(komt met uitgestoken hand, om 'm aan 'n oor te trekken, op hem af)* Vertel jij me eens wat je...

Barnie: *(z'n beide oren beschermend, angstig)* Niet weer, mevrouw, die heb ik nog nodig!

Erna: *(haalt uit, alsof ze wil slaan)* Ik moest je eigenlijk...! Hoe durf je het gadsamme in je hoofd te halen zulke gedochten van broodjes te maken?! I

Barnie: *(met bravoure)* Maar ze gaan wel over de toonbank als eh, als zoete broodjes, zal ik maar zeggen. We hebben er al haast geen meer.

Erna: *(kijkt op horloge)* Dat kan toch haast niet! Normaal gesproken zijn we ze nog tot rond het middaguur aan 't verkopen.

Barnie: Maar niet zulke, als ik gemaakt heb! Kennelijk is als 'n lopend vuurtje door het dorp gegaan, wat wij vandaag voor broodjes in de aanbieding hebben!

Erna: Ik geloof warempel, dat je ook nog prat gaat op je wanprestatie!

Barnie: Jazeker, mevrouw, want de baas heeft me, toen hij hoorde wat in de winkel gaande was, meteen opgedragen nog eens zo'n portie dezelfde hompen te maken.

Erna: *(vrolijk)* Als ik het dus goed begrijp, heb je een de omzet bevorderende daad verricht.

Barnie: Dat bedoel ik. En als dank daarvoor, mag men zich dan ook nog de oren van de kop laten trekken!

Gerben: *(onzichtbaar)* Baaarnie, waar blijf je nou? Ik ben zover met de deeg!

Barnie: *(roept)* Ik kom er al aan! *(af via doorgang, links)* Sorry, mevrouw, men kan mij daar niet missen!

Erna: *(hoofdschuddend)* Wordt maar eens kwaad op dat stuk ongeluk.

Dols: *(na kort klopje op via de buitendeur)* Goedemorgen, mevrouw van den Akker. Mag ik binnenkomen?

Erna: *(opgewekt)* Burgemeester Dols! Natuurlijk mag u binnenkomen! Ik kan u toch zeker niet aan de deur laten staan! Gaat u zitten alstublieft!

Dols: Gerben is niet toevallig in de buurt?

Erna: Jawel, in de bakkerij. Is het dringend?

Dols: Och, dringend... ik heb iets met 'm te bespreken. Of beter gezegd, ik wil hem op de hoogte brengen van 'n besluit, dat de gemeenteraad genomen heeft, zodat hij 'n beetje is voorbereid, als hij op een goeie morgen eens bij toeval uit het raam kijkt.

Erna: Aha. En, wat hebt u nu weer bekokstoofd?

Dols: Nou ja, zoals gezegd, we hebben 'n besluit genomen. Dat is immers de taak van 'n gemeenteraad, nietwaar. En het is jammer, dat uw man daarin geen zitting wil hebben, anders had hijzelf kunnen meebeslissen.

Erna: Eerlijk gezegd, krijg ik nu toch wel last van enige scepsis. Besluiten van de gemeenteraad monden doorgaans steeds uit in trammelant!

Dols: Maar dan toch alleen maar door toedoen van Gerben, omdat die steeds iets anders wil dan wij. Altijd maar tegen de stroom in zwemmen. Als een echte revolutionair gedraagt hij zich!

Erna: Hij komt alleen maar op voor zijn eigen mening!

Dols: Maar dan moet u mij wel eens vertellen, waarom die steeds afwijkt van die van de anderen.

Erna: Luister, meneer de burgemeester, dat is 'n aangelegenheid voor mannen onder elkaar, waarmee ik geen bemoeienis heb. Ik ben alleen maar zijn vrouw.

Dols: *(bewonderend)* De wijze waarop u dit weer zegt! Diplomatiek tot en met! Bij zo'n vrouwtje zou men z'n vingers kunnen aflikken tot aan de ellebogen.

Erna: Dat zal Gerben nooit doen, omdat z'n vingers doorgaans tot aan de ellebogen onder het meel zitten

Dols: *(vrolijk)* U bent in elk geval niet op uw mondje gevallen.

Aaltje: *(hoofd om hoek doorgang, rechts)* Alstublieft, mevrouw, zou u niet even kunnen komen? Ik weet me geen raad meer!

Erna: *(verwonderd)* Maar kind, wat is er dan?

Aaltje: *(helemaal op, met achteloos 'n broodje in de hand)* We zijn haast door onze broodjes heen, terwijl de nieuwe voorraad nog in de oven zit en de klanten tot buiten in de rij staan!

Dols: En waarom dat? Is er soms oorlog uitgebroken en zijn ze aan 't hamsteren geslagen?

Erna: *(hoofdschuddend)* Niet te geloven hoe hebberig de mensen kunnen zijn!

Dols: Wat is er dan in godsnaam gaande?

Aaltje: *(toont het broodje)* Hier, dit is gaande! Hebt u al eens ooit zulke broodjes gezien?

Erna: *(wil 't haar afnemen)* Ach wat, 'n broodje als alle andere!

Dols: *(is haar voor, het broodje bekijkend)* Te gek zeg! Wat 'n joekel!

Erna: *(fluisterend tot Aaltje)* Heb je je verstand verloren?! *(weer gewoon, tot Dols, bagatelliserend)* Toch niets om zich druk over te maken. Een vergissing van Barnie en daardoor zijn ze 'n beetje groter geworden.

Dols: 'n Beetje veel groter, zou ik zeggen.

Erna: Nou en? We konden ze toch moeilijk weggooien.

Dols: U had ze zelf kunnen opeten.

Erna: Meneer de burgemeester, ziet u zichzelf al tweehonderd van zulke hompen verstouwen?

Dols: Dat niet. Maar anderzijds kunt u zoiets toch ook niet als 'n gewoon broodje verkopen! Wat vraagt u er überhaupt voor?

Erna: De gewone prijs, twintig eurocent.

Dols: Dat kan al helemáál niet! Dat is productvervalsing en oneerlijke concurrentie. Daarmee haalt u zich het ongenoegen van collega-bakkers op de nek!

Erna: Het is toch alleen maar voor vandaag. Daar zal verder niemand achter komen.

Dols: Nee, moet u zeggen. En dat, terwijl het in uw winkel storm loopt! Het spijt me, mevrouw van den Akker, maar dit kan met de beste wil van de wereld niet.

Erna: Dan moet u het er maar eens met mijn man over hebben. Ik kan daar verder geen zinnig woord over zeggen.

Dols: U zult misschien lachen, maar dat zal ik doen ook!

Erna: Ik lach weliswaar niet, *(doelt op doorgang, links)* maar daar is de bakkerij.

Dols: *(via daar af)* Dan zullen we de zaak maar meteen in 't reine brengen.

Aaltje: Wat 'n hoop heisa om 'n paar broodjes!

Erna: Dat hij ook uitgerekend vandaag moet komen! Anders zou er niets aan de hand zijn geweest. Maar als die dat nu aan de grote klok gaat hangen...

Aaltje: Die wil zich alleen maar 'n beetje belangrijk maken. Thuis heeft hij niets in te brengen, daarom komt de paljas hier maar 'n beetje voor burgemeester spelen.

Erna: Ja ja, maar als hij het gaat uitspelen, kunnen we er 'n hoop poppenkast mee krijgen. Ik zou Barnie iets kunnen doen! En als mijn man nu ook nog door het lint zou gaan, kan het gezellig worden. Die heeft van de burger toch al geen hoge hoed op.

Aaltje: Wie dan wel? Maar maakt u zich niet ongerust. Morgen hebben we weer gewone broodjes en dan spreekt er geen mens meer over. En mocht nog iemand stampij komen maken, dan weten wij van niets.

Erna: Nou ja, misschien maak ik me ook wel onnodig zorgen. Maar kom, dan zal ik maar eens naar de winkel gaan. *(onder het afgaan, en op de kan doelend, die op tafel staat)* Drink jij ondertussen maar vlug even 'n kop koffie. Dan zal ik de mensen wel gaan vragen nog 'n beetje geduld te hebben.

Aaltje: *(zich koffie schenkend)* Onze mevrouw is goud waard! Als we die niet hadden!

Barnie: *(via doorgang van links naar rechts, met de mand vol broodjes, blijft kort staan, op de mand nikkend)* Aaltje, nieuwe voorraad! *(af)*

Aaltje: Gelukkig! En nu maar hopen, dat het er genoeg zijn. *(trekt haar schoenen uit)* Ha, dat doet goed! Het lijkt wel, alsof m'n voeten in brand staan! *(wrijft ze en drinkt koffie)*

Barnie: *(op via doorgang, rechts, met lege mand)* Aaltje, je zult het niet willen geloven, maar nu gaan we er nóg eens tweehonderd maken! Wat zeg je dáárvan?

Aaltje: Lieve hemel zeg, dat lijkt wel het begin van de zomeruitverkoop!

Barnie: Wat denk je wel wat hier vandaag voor 'n bom duiten binnenkomt! En dat hebben ze allemaal aan mij te danken!

Aaltje: Daar hoef je je niet zoveel op in te beelden. Kom nou. Wat zitten er nou voor verdiensten aan twintig eurocent handel? Zeker, als er dan ook nog zoveel meer deeg voor nodig is!

Barnie: Maar de mensen nemen tegelijkertijd ook nog wel iets anders mee. En bovendien: die vandaag geweest zijn, komen morgen ook terug.

Aaltje: Ja, en dan zullen ze op hun neus kijken, als ze weer kleine broodjes krijgen. Ik begrijp niet, dat meneer nu nóg zo'n portie van die hompen gaat maken. We hoeven toch alleen maar te zeggen: ze zijn op. En daarmee basta!

Barnie: *(ongelovig)* En daarmee basta? *(laatdunkend)* Men kan wel merken, dat jij absoluut niet thuis bent in het zakenleven! De mensen, die er nu nog om komen, hebben toch zeker recht op dezelfde broodjes, zoals hun voorgangers die ook kregen! Kan die bekrompen kersenpit van je, zelfs dát niet bevatten?

Aaltje: Hé zeg, wat voor 'n toon sla je tegen me aan? Als je maar weet, dat ik ouder ben dan jij! Je zou wel eens 'n beetje meer respect mogen tonen!

Barnie: Hoorde ik je respect zeggen? Ik, een grootmeester op zijn vakgebied, zou respect moeten hebben voor 'n doodgewone verkoopster? Laat me niet lachen! Het is sowieso allang bewezen, dat de geestelijke ontwikkeling bij mannen zich veel vlugger doorzet dan bij het vrouwvolk!

Aaltje: Hoorde ik je "mannen" zeggen? Ha, dan is het nu toch wel "mijn" beurt om te lachen, want voordat jij eens zover bent, dat je aanspraak op die benaming kunt maken, zijn we heus wel wat jaartjes verder. En als je die status ooit mocht bereiken, hoef je je daar nog niet op te laten voorstaan, want ik zou niet weten wat er aan 'n man zo bewonderenswaardig is.

Barnie: *(schamper)* 'n Half jaar geleden, toen je Frank nog op sleeptouw had, heb ik je toch wel anders horen piepen. Kom, schenk me eens 'n kop koffie.

Aaltje: Het is nog geen etenstijd.

Barnie: De baas heeft gezegd, dat ik even mocht pauzeren, dus pauzeer ik ook! *(is gaan zitten, heeft z'n voeten op een andere stoel gelegd)*

Aaltje: Tja, als dat zo is, moeten we maar samen 'n kop koffie drinken.

Al doe je ook niets anders, dan me aan één stuk ergeren.

Barnie: Maar puur uit liefde, Aaltje, puur uit liefde, dat weet je.

Aaltje: (*vrolijk*) Op zo'n clown als jij kan men niet kwaad blijven. (*hem 'n kop koffie schenkend*) Maar je voeten mag je wel van die stoel afhaken, want de grote baas ben je nog lang niet!

Barnie: Zo beval je me al 'n stuk beter. En wat dat "grote baas" betreft: wacht nog 'n jaartje, dan heb ik m'n vakdiploma en gaat m'n ster vanzelf rijzen!

Aaltje: Als jij zo brutaal blijft, ga ik eerder aan een vallende ster denken.

Barnie: Heb jij al eens ooit een brave en deugdzame leerling meegemaakt? Maar zeg, vertel me eens, toen Frank hier nog werkte, was het plotseling gedaan tussen jullie. Hoe kwam dat zo opeens?

Aaltje: Dat kun jij toch niet begrijpen. Daar ben je nog te jong voor.

Barnie: Moet je haar horen! Jij denkt zeker, dat ik achterlijk ben! Dat Frank er in die tijd ook nog 'n paar andere dorpschonen op na hield, wist ik allang. Maar jij wilde me niet geloven. Naar mijn raad luisteren vond je niet nodig.

Aaltje: Jij was ook wel de laatste geweest, die ik op dat gebied als raadsman geconsulteerd zou hebben.

Barnie: Maar je had er niet verkeerd aan gedaan, want mijn blik is immers nog onvertroebeld. Niettemin, als je niemand meer mocht kunnen krijgen, neem je mij maar. Over 'n paar jaar passen we wel bij elkaar.

Aaltje: (*strijkt hem vriendelijk door z'n haar*) Zo'n portret als jij komt men ook niet elke dag tegen.

Barnie: Ho ho zeg, hoef je me nog niet meteen m'n haren uit te trekken! Mishandeling van leerlingen is bij de wet verboden! Doe je iemand 'n huwelijksaanzoek, krijg je als beloning de behandeling van 'n galeislaaf!

Aaltje: (*spottend*) Ocharm, jij bent ook te beklagen zeg. Niettemin, ik zou toch maar weer aan m'n werk aan, als ik jou was. Ik moet ook weer naar de winkel.

Barnie: (*opstaand*) Nou ja, dan zal ik maar weer gaan. (*neemt de mand mee*) Ofschoon ik me in die bakfabriek langzamerhand 'n meelworm begin te voelen. (*al bij de doorgang, zich nog even omdraaiend*) Overigens, als je om wijze raad verlegen mocht zitten, kun je altijd bij me aankloppen.

Aaltje: O ja? (*spottend*) Als de gelegenheid zich mocht voordoen, zal ik daarop terugkomen. En wie weet misschien dat ik van je ander aanbod ook nog wel gebruik maak.

Barnie: Van welk ander aanbod?

Aaltje: Je zei toch, dat je met me wilde trouwen, als ik niemand anders meer zou kunnen krijgen.

Barnie: (*geschrokken*) Oei! Weet je, zulke eh, zulke dingen moet men niet altijd letterlijk nemen! (*vlug af, links*)

Aaltje: (*vrolijk*) Nu heeft de branieschopper warempel schrik gekregen van z'n eigen courage... (*peinzend, in de verte*) Frank... (*dromend af via doorgang, rechts*)

Dols: (*met Gerben op via doorgang, links*) ...Niets meer aan toe te voegen. Je kent m'n standpunt.

Gerben: En jij het mijne. Dus hoeven we verder nergens meer over te praten.

Dols: Gerben, zo kan 't niet, dat moet je toch inzien.

Gerben: Niets zie ik in, absoluut niets! Waarom zou ik de ene dag niet eens wat grotere broodjes mogen bakken dan de andere?

Dols: Omdat het niet mag, begrijp je dat dan niet? Wat denk je, hoe de andere bakkers uit ons dorp zullen reageren, als ze horen wat jij voor buitensporige broodjes verkoopt. Ze moeten dan toch vrezen, dat ze klanten verliezen! Over dat soort dingen zijn immers afspraken gemaakt!

Gerben: Afspraken, die ik regelrechte onzin noem! Dit is vrije handel! Zij kunnen toch ook grotere broodjes bakken. Ik heb daar echt geen problemen mee.

Dols: Ben je nu werkelijk zo stom, of doe je alleen maar zo, om mij op de kast te krijgen?

Gerben: Dols, als hier iemand stom is, ben jij dat, door van dit ene incidentele geval zo'n theater te maken. Je weet nu precies wat er gebeurd is. 'n Eenmalige aangelegenheid. De broodjes zijn verkocht, einde verhaal. En morgen zal naar dit alles geen haan meer kraaien.

Dols: Ik vertrouw jou niet.

Gerben: Maar als ik 't je toch zeg! En de concurrentie hoeft er niet eens achter te komen, tenminste, als jij het verhaal niet gaat rondbazuinen. Zo, en nu wil ik het woord broodje vandaag niet meer horen!

Aaltje: (*even in doorgang, links*) Meneer, als u zo meteen de volgende portie grote broodjes gaat bakken, kunt u...

Gerben: (*schreeuwt*) Verdwij! (*Aaltje meteen weg*)

Dols: Ach, zo zit dat!

Gerben: Nee, zo zit 't niet! Maar ik kan de mensen, die de broodjes al bij anderen gezien hebben, nu toch niet naar huis sturen!

Dols: (*honend*) Nee, natuurlijk niet. En morgen gaan we dan gewoon verder, want zij, die je broodjes vandaag gezien en gekocht hebben, komen dan weer terug.

Gerben: Nee! Morgen is het gedaan! Ik zweer 't je!

Dols: Gerben, ik laat me door jou niet voor gek verslijten! Ik ben 't nu beu! En daarom heb ik ook geen compassie met je en zal je rechtuit en zonder omwegen het eigenlijke doel van mijn komst vertellen! *(wijst)* Kijk uit 't raam! Zie je die open plek daar?

Gerben: Die zie ik elke dag. En?

Dols: De gemeenteraad heeft eenstemmig besloten, het uitgewerkt concept ligt al kant en klaar, om eh... kort en goed, de komende weken, dat wil zeggen, de komende dagen al... dus eh, dus zeer binnenkort zeg maar, zullen de werkzaamheden 'n aanvang nemen.

Gerben: Aha.

Dols: O ja. En binnen de kortste keren zal daar dan een moderne supermarkt verrijzen.

Gerben: Aha.

Dols: Aha! Aha!? Is dat alles wat je daarop te zeggen hebt? Begrijp je het dan niet? Hier, naast je deur, gaan we 'n supermarkt bouwen! Maar goed, als jij dat zo gelaten opneemt, des te beter. Ik had me het overbrengen van de boodschap 'n stuk moeilijker voorgesteld.

Gerben: *(bedachtzaam)* 'n Supermarkt zeg je... zo'n foeilelijke blok beton?

Dols: O nee, het gebouw zal niet eens zo hard gaan opvallen. Helemaal aangepast aan de omgeving, weet je wel. Architectonische integratie noemt men dat. We zijn heus niet op ons hoofd gevallen hoor!

Gerben: O nee?

Dols: Wat dacht je! Wij weten immers precies wat we willen. Maar eh, ondertussen kun jij logischerwijze op je tien vingers uitrekenen, dat in die super ook 'n afdeling zal zijn met de fijnste bakkersproducten.

Gerben: Logisch. Fabrieksbroodjes bedoel je. Maar zeg eens, zijn jullie nou allemáál door de ratten besnuffeld? Gaan jullie allemáál gebukt onder hoogmoedswaan? Waarvoor zouden wij in dit gehucht, met ons handjevol mensen, 'n supermarkt nodig hebben?

Dols: Op de eerste plaats is dit geen gehucht, maar een behoorlijk uit de kluiten gewassen agglomeratie, en op de tweede plaats heeft de gemeentelijke ontwikkeling al veel te lang met een grote boog om die melige zaak van jou heengelopen.

Gerben: En dat zal ook zo blijven, want de plannen, waarvoor jullie het woord ontwikkeling misbruiken, kunnen alleen maar voortkomen uit het brein van zwakzinnigen. Maar dat jij dat, met die eenvoudig gebouwde hersens van je, niet kunt begrijpen, is me volkomen duidelijk.

Dols: Luister, vriend, ik heb 't niet nodig op dat niveau met jou verder te blijven discussiëren. De zaak is rond, het besluit is genomen en ik heb je ervan in kennis gesteld. Hetgeen ik niet eens had hoeven.

En was je lid van de gemeenteraad geweest, dan had jezelf mee kunnen beslissen.

Gerben: Ik heb je al eens eerder gezegd, dat ik wel iets beters te doen heb, dan naar dat geleuter van jullie te moeten luisteren. Wat daarvan het resultaat is, blijkt nu wel weer: een supermarkt!

Dols: Als je niet altijd zoveel kapsones had, zou je het bakkerijgedeelte van die supermarkt kunnen overnemen. Daar was in elk geval over te praten.

Gerben: Hartelijk dank voor het grootmoedig aanbod, maar ik ben hier thuis, en niet in de supermarkt! (*kijkt uit het raam, tikt tegen z'n voorhoofd*) 'n Supermarkt, je vraagt je af, hoe ze op het idee komen! Dat kan ook alleen maar... (*stokt opeens*) Hé, wacht eens even! Daar staat die oude lindeboom!

Dols: Ja. En?

Gerben: Die staat dan toch in de weg!

Dols: Zeker staat hij in de weg. Daarom wordt hij ook opgeruimd.

Gerben: (*opgewonden*) Waaat??? De oude dorpslinde, die daar al 'n paar eeuwen staat, willen jullie zomaar opruimen?

Dols: Man, bedoe je niet. Het is immers maar 'n oude boom, anders niets.

Gerben: (*ontdaan*) En dat zeg jij, de burgemeester?! 'n Oude boom, anders niets?! Weet je dan niet meer, dat we daar als kleine kinderen steeds zijn ingeklommen?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto